

# KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska  
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor: Bohdan Jarochoński

Nr. 435

Poznań, środa dnia 23 września 1931

Rok XXVI

## Proces b. więźniów brzeskich

Warszawa, 23. 9. (Tel. wł.) Sąd, przed którym toczyć się będzie rozprawa przeciwko b. więźniom brzeskim, składać się będzie z sędziów: Hermanowskiego jako przewodniczącego, oraz Rykaczewskiego i Leszczyńskiego.

Oskarżać będą prok. Rauze i Grabowski. (w)

## Bezrobocie w Polsce

Warszawa, 23. 9. (Tel. wł.) W dn. 19 września stan bezrobocia wyniósł 251 444 osoby.

Bezrobocie zmniejszyło się o 45 osób. (w)

## Spadek funta angielskiego

Warszawa, 23. 9. (Tel. wł.) — Funt szterling spadł w obrotach prywatnych na rynku warszawskim o 20 proc. Banki starają się go utrzymać na poziomie 39 zł.

Popyt na dolary osłabł, natomiast uwidoczniło się silne zainteresowanie rosyjskimi rublami złotymi, które poszły w górę o kilka punktów. (w)

Gdynia, 23. 9. (Tel. wł.) Załamanie się funta angielskiego, który w kołach węglowych i handlu zamorskim całego świata, a więc również i w Polsce jest tradycyjną i obowiązującą walutą, wywołało w Gdyni i Gdańsku wielką konsternację. Banki odmawiają kupna i sprzedaży banknotów i czeków, opiewających na funty angielskie. Wszystkie kontrakty na węgiel, drzewo i cukier, eksportowany z Polski, brzmiały na funty i muszą być wypełnione na dotychczasowych warunkach.

Dokonywanie nowych transakcji zostało narazie zawieszono, ale panuje tendencja oparcia nowych umów na funcie w złocie. Wogóle istnieje przekonanie, że spadek funta angielskiego jest chwilowy i powróci on do dawnej siły. S. B.

## Zaproszenie Laval do Waszyngtonu

Paryż, 22. 9. (PAT.) Ag. Havasa podaje:

Laval odpowie oficjalnie na zaproszenie Waszyngtonu w sprawie spotkania z Hooverem dopiero po najbliższym posiedzeniu Rady Ministrów, które odbędzie się w piątek. Bezpośrednie rozmowy pomiędzy odpowiedzialnymi mężami stanu niezawodnie przyczynią się do ułatwienia rozstrzygnięcia aktualnych problemów. Inicjatywa Hoovera oznacza, że w dziedzinie politycznej St. Zjednoczone chcą stanąć u boku Francji w jej pracy nad konsolidacją ładu a poza tym, że Nowy Jork i Paryż stały się ośrodkami, regulującymi rynek finansowy świata. Należy mieć nadzieję, że inicjatywa Stanów Zjedn. będzie zrozumiana zwłaszcza przez Niemcy w przeddzień podróży ministrów francuskich do Berlina.

O ile projekt Hoovera urzeczywistni się, premier Laval uda się do Waszyngtonu w ciągu października.

## Wizyta ministrów franc. w Berlinie

Berlin, 22. 9. (PAT.) Biuro Wolffa donosi, że według informacji z kół zbliżonych do premiera Laval, wyjazd jego i min. Brianda odbędzie się w nadchodzący piątek ekspresem z Paryża. Przyjazd do Berlina nastąpi w sobotę o godz. 8.37.

Francuscy mężowie stanu opuszczają Berlin we wtorek wieczorem.



Oddział konnych skautek amerykańskich.

## Przed zwołaniem sesji budżetowej

Warszawa, 23. 9. (Tel. wł.) Dekret Prezydenta Rzplitej, zwołujący Sejm na sesję budżetową, ukaże się w połowie przyszłego tygodnia, po powrocie Prezydenta z Krakowa. (w)

## Marsz wojsk japońskich na Charbin

Chiny gotowe są poświęcić raczej 20 milionów ludności niż utracić Mandżurię

Tokio, 22. 9. (PAT.) Według otrzymanych tu wiadomości, gorączka wojny w Chinach wzrasta.

Wybitni politycy nankińscy oświadczają, że Chiny gotowe są raczej poświęcić chociażby 20 milj. ludności, niż utracić Mandżurię.

London, 22. 9. (PAT.) Podczas gdy według otrzymanych tu wiadomości gabinet japoński postanowił nie zezwolić na posuwanie się oddziałów japońskich w Mandżurji dalej niż do Czang - Czun, z Szanghaju nadeszły świeże doniesienia o wraźniu, jakie wywarło tam „potwierdzenie z Tokio”, że część wojsk japońskich otrzymała rozkaz marszu na Charbin. Tego rodzaju ruch ogromnie rozszerzyłby doniosłość operacji japońskich.

W Szanghaju twierdzą, że Japończycy dążą do okupacji wojskowej terenów, wynoszących około 150 000 mil kwadratów.

Tokio, 22. 9. (PAT.) Gabinet zaproponował propozycję powołania do życia Komisji mieszanej, złożonej z 3 Japończyków i 3 Chńczyków, celem rozważenia wszystkich kwestyj spornych chińsko - japońskich a w tej liczbie i obecnego konfliktu w Mandżurji.

London, 22. 9. (PAT.) Wiadomości z Mukden i Doiren potwierdzają pogłoski o marszu wojsk japońskich na Charbin.

Tokio, 22. 9. (PAT.) Znaczne oddziały wojsk chińskich przypuściły kontratak na wojska japońskie, znajdujące się w odległości 60 km. na południe od Czang - Chun. Walka toczy się.

## Mac Donald przepracowany — zastępuje go Baldwin

Rząd angielski wydał zakaz nabywania walut zagranicznych — Ameryka o konferencji w sprawie pieniądza przyszłości

London, 22. 9. (PAT.) Ukazał się tu oficjalny komunikat, że Mac Donald odczuwa poważnie skutki przepracowania i na polecenie lekarzy wyjeżdża dziś wieczorem z Londynu, udając się na kilkodniowy odpoczynek na wies.

W czasie nieobecności Mac Donalda funkcje premiera pełnić będzie Baldwin.

London, 22. 9. (PAT.) Pierwszym zarządzeniem rządu, wydanym na podstawie uchwalonej wczoraj ustawy, jest ogłoszone przez szkarb rozporządzenie, zakazujące aż do odwołania zakupu walut zagranicznych lub przelewu kapitałów celem zakupienia tych walut pośrednio lub bezpośrednio przez obywateli W. Brytanji lub osoby zamieszkuje w Zjednoczonym Królestwie, z wyjątkiem tych wypadków, gdy zakupy te niezbędne są dla: 1) normal-

nych potrzeb handlowych, 2) wypełnienia zobowiązań, przyjętych przed dniem 21 września i 3) na pokrycie kosztów podróży lub innych niezbędnych wydatków osobistych.

Nowy Jork, 22. 9. (PAT.) — Waszyngtoński korespondent „New York Timesa” dowiaduje się, że w dniu 18-go września Mac Donald powiadomił pisemnie Hoovera o decyzji rządu angielskiego w sprawie parytetu złota. Korespondent dodaje, że kryzys, jaki zaplanował w W. Brytanji, doprowadził niektórych wyższych funkcjonariuszy w Waszyngtonie do przekonania, iż ostatecznym jego wynikiem będzie rewizja struktury odszkodowań niemieckich oraz wszystkich innych długów państwowych, które zależały od kredytów angielskich. Wzmiankowani funkcjonariusze uważają, iż wobec niżkości

wartości funta szterlinga, obecna skala spłat nie może być utrzymana.

Senatorzy, którzy są zwolennikami bimetalizmu, wyrażają się z wielkim uznaniem o akcji, podjętej w W. Brytanji, która to akcja da im sposobność do propagowania bimetalizmu oraz snucia przepowiedni o zbliżającej się międzynarodowej konferencji w sprawie pieniądza przyszłości.

London, 22. 9. (PAT.) — Chociaż giełda pieniężna jest zamknięta, tranzakcje handlowe mają przebieg normalny.

Daje się zauważyć ogólne uczucie ulgi.

Berlin, 22. 9. (PAT.) Niemieckie koła gospodarcze wyrażają obawę, że Bank Angielski, finansujący dotychczas handel zagraniczny niemiecki, przez dłuższy czas nie będzie w stanie udzielić kredytu, co spowoduje podrożenie kredytu, a tem samem powiększenie kosztów własnych produkcji niemieckiej.

## Na polskiej północy

(Korespondencja regionalna)

Spokój i cisza na Kresach. — Bliskość granicy sowieckiej. — „Samogonka” po wsiach. — Oryginalne narzędzie przeciwpożarowe. — Dawne pałace i dwory. — Tłactwo ludowe.

Głębokie, we wrześniu.

Jesteśmy na dalekiej północy naszego kraju. W powiecie dziśńskim na Wileńszczyźnie, zaledwie o kilkanaście kilometrów od granicy sowieckiej. Już, jadąc pociągiem wiekłą linją Warszawa — Zahacie, po której kursują jednak tylko dwa pociągi na dobę, odczuwa się oddalenie od stolicy i inną, kresową miarę. Stacje porozrzucone są w odległości 40—45 kilometrów od siebie, osiedla ludzkie widzi się znacznie rzadziej, duże przestrzenie błot i moczarów, a potem znów lasy, gęste, splecione i niedostępne.

Okolice Parafjanowa, gdzie wylądowaliśmy, leży na szlaku marszu Batorego i niejedno wspomnienie przechowało się tu jeszcze z tych czasów, czy to w nazwie miejscowości, czy pamiątkach. M. in. wznosi się wielki krzyż, z jednej bryły kamienia ciosany, o którym mówią, że przez wojsko Batorego wystawiony został na mogile.

Życie płynie tu zresztą cicho, spokojnie i sennie, dalekie od nerwowej szarpaniny stolicy i jej okolic. Oczywiście ogólne bóleczki — a więc podatki i brak gotówki — nie ominęły i tej okolicy, ludność jednak znosi to z większym, niż gdzieindziej stoicyzmem. Przyczyna tego może się wydać dziwna: pomaga temu bliskość granicy sowieckiej. Tak jest! Dziśnięszczenie widzieli już dużo zbiegów, przekradających się przez granicę, i dość mają tego żywego przykładu. Była to najlepsza propaganda polskiej sprawy i zupełnie odpędziła wszelkie myśli o komunizmie.

— U nas jest lepiej — powiadają chłopcy. — I jeśli co mamy i zarobić można i modlić się wolno. Niechaj już tak będzie, jak jest!

Ten nastrój antykomunistyczny utrzymuje też gorliwie we własnym interesie duchowieństwo prawosławne, mając straszny przykład losu swoich współbraci i kolegów, pozostałych za kordonem. Ludność jest przeważnie prawosławna, spotykają się jednak i wsie o wyznaniu mieszanym. W każdej większej wsi jest cerkiewka, a czasem kościół, stosownie do potrzeby.

Jest wszakże jeden wpływ pobliskiej Rosji, trudny do zwalczenia — mianowicie pijactwo. Pędzenie „samogonki” jest tu tak rozpowszechnione, że niemal każda wieś ma swoją tajną go-





